

آستان قدس رضوی، دستگاه غارت و ظلم و فساد

م.م. (آینده)

ayandeh.3000@yahoo.com

در رژیم ظالم و فاسد جمهوری اسلامی، در هر منطقه ای از کشور، صاحبان قدرت و نفوذی وجود دارند که به غارت مردم و منابع و انواع ظلم و فساد مشغولند و رابطه ای محکم با قدرت مرکزی و محافل تأثیر گذار دارند. بدین ترتیب که با سهم بخشی ثروت های به تاراج برده از مردم و مملکت به محافل قدرت و نیز اجرای فرامین، به حفظ و استحکام ساختار قدرت کمک می کنند و از حمایت و خدمات آن ها، در ماندگاری و ادامه و توسعه اعمال شوم و تبهکاری های خود بهره مند می شوند. در میان این قدرتمندان، مقام های مذهبی (روحانیون) نقش عمده ای دارند. بسیاری از آنان برای خود بنیاد، آستان و... و در واقع درباری به پا کرده و از هر طریق به غارت و فسق و فساد مشغول می باشند.

از جمله دستگاهها و بنیادهای مزبور، باید از آستان قدس رضوی نام برد که نگارنده در این نوشتار نگاهی به اختصار به آن خواهد داشت. آستان قدس رضوی مهمترین و قدرتمندترین بنیاد مذهبی در ایران است و در واقع یک امپراتوری عریض و طویل بسیار قدرتمند و ثروتمند می باشد. مجله "فوربس" تعیین و تخمین میزان دارایی های آستان قدس رضوی را غیرممکن می داند زیرا آستان قدس رضوی هرگز میزان دارایی ها و اموال خود را منتشر نکرده است. 1. بنیاد مزبور در اصل برای اداره موقوفات متعلق به آن به وجود آمده است و به تدریج هم از نظر شکل و هم از نظر محتوا، تغییرات زیادی را به خود دیده است. مجموعه موقوفات آستان قدس به دوا بخش اموال منقول و غیر منقول تقسیم می شود. اموال منقول شامل قرآن ها، کتاب های خطی، جواهرات، اشیای نفیس مثل ظروف، پارچه ها، تابلوها و... و اموال غیر منقول شامل املاک و زمین ها، کشتزارها و باغ ها، نهرها [و منابع آبی]، ساختمان ها و... هستند. آستان قدس رضوی بزرگترین موقوفه جهان است و در کشورهای دیگر و سایر مذاهب، چنین موسسه ای بدین گستردگی وجود ندارد. از دوران قبل از صفویه هیچ سندی مبنی بر وقف املاک و اموال غیر منقول وجود ندارد، اما موقوفات دوره صفویه حدود 40 درصد موقوفات این آستان را شامل می شود. 2. آستان قدس مالک شرکت ها و موسسات متعددی می باشد و فعالیت های اقتصادی بسیار گسترده و متنوعی دارد. این آستان در سالیان اخیر سازمانی را برای هدایت موسسات و شرکت های خود تأسیس و راه اندازی نموده است.

سازمان اقتصاد رضوی: آستان قدس بانی موسسه ای به نام "سازمان رضوی" در سال 1383، فعالیت

های

اقتصادی خود را در قالب این سازمان، سازمان دهی و هدایت می کند. این موسسه مدیریت 89 شرکت و موسسه را به عهده دارد. 3. شرکت ها و موسسات مزبور در 5 گروه تقسیم شده اند:

الف- شرکت ها و موسسات صنعتی : 1- شرکت سیمان سمنگان 2- شرکت تهیه و تولید فرش آستان قدس رضوی 3- شرکت کارخانجات بنای سبک قدس رضوی 4- شرکت کارخانجات صنایع چوبی آستان قدس رضوی 5- شرکت معادن و گرانیت قدس رضوی 6- شرکت نخ ریسی و نساجی خسروی 7- موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

ب- شرکت ها و موسسات صنایع غذایی : 1- شرکت آرد قدس رضوی 2- شرکت خمیر مایه رضوی 3- شرکت فرآورده های غذایی رضوی 4- شرکت فرآورده های لبنی رضوی 5- شرکت قند آبکوه 6- شرکت قند تربت حیدریه 7- شرکت قند چناران 8- شرکت قند خراسان رضوی 9- شرکت نان قدس رضوی

ج- شرکت ها و موسسات کشاورزی : 1- شرکت کشاورزی رضوی 2- شرکت کشاورزی و عمران جنگل های قدس رضوی 3- شرکت کشاورزی و موقوفات چناران 4- شرکت کشت و صنعت اسفراین 5- شرکت کشت و صنعت انابد 6- شرکت کشت و صنعت سرخس 7- موسسه باغات آستان قدس رضوی 8- موسسه کشت و دام کنه بیست 9- موسسه کشت و صنعت مزرعه نمونه 10- موسسه موقوفات ملک 11- موسسه موقوفات و کشاورزی جنوب خراسان 12- موسسه موقوفات و کشاورزی سمنان.

د- شرکت ها و موسسات خدماتی و عمرانی : 1- شرکت پخش رضوی 2- شرکت داروسازی ثامن 3- شرکت ساختمانی بتن و ماشین قدس رضوی 4- شرکت فن آوری اطلاعات و ارتباطات رضوی (فاوا) 5- شرکت کارگزاری رضوی 6- شرکت مسکن و عمران قدس رضوی 7- شرکت مهندسان مشاور آستان قدس رضوی 8- شرکت مهندسی آب و خاک 9- موسسه اعتباری رضوی 10- موسسه خدمات عمران و توسعه خراسان 11- موسسه منطقه ویژه اقتصادی سرخس

ه - شرکت ها و موسسات خودروسازی: 1- شرکت شهاب خودرو 2- شرکت شهاب یار 3- شرکت کمباین سازی ایران 4 البته به غیر از موسسات و شرکت های یادشده که تمام یابخش عمده سهام آن ها متعلق به آستان قدس است و توسط این بنیاد اداره می شوند، آستان قدس در شرکت های دیگری نیز مشارکت دارد و سهامدار است . از جمله معروف ترین آن ها ، **شرکت فولاد مبارکه** است که بخشی از سهام شرکت مزبور متعلق به آستان قدس رضوی است 5. از فعالیت مجموعه شرکت ها و موسسات پر شمار آستان قدس رضوی سالانه صدها میلیارد تومان نصیب این آستان می شود .

توانمندی های موسسات و شرکت ها: سازمان اقتصادی رضوی بیش از 145 نوع تولیدات و خدمات مختلف صنعتی ، معدنی ، کشاورزی ، دامی و خدماتی به بازار عرضه می کند. 4. شرکت های مزبور ، دارایی ها ، تولیدات و درآمدهای کلانی دارند . به طور مثال فقط " شرکت کشت و صنعت انابد " دارای 10 هزار هکتار زمین زیرکشت می باشد . 6. سطح اراضی جنگلی که در شمال در اختیار "شرکت کشاورزی و عمران جنگل های قدس رضوی" است ، 69 هزار و 880 هکتار است و درصد راه اندازی کارخانه تولید فرآورده های چوبی هستند. 7. مجموعه تولید پسته باغات آستان قدس در کشور به بیش از 6 هزار تن می رسد که از این میزان ، 2 هزار تن پسته خشک به خارج از کشور صادر می شود. 8. سالانه 500 هزار تن انواع محصولات کشاورزی در اراضی موقوفه آستان قدس تولید می شود . 8. سالانه 500 هزار تن انواع محصولات کشاورزی در اراضی موقوفه آستان قدس تولید می شود و سهم منابع آبی بخش کشاورزی آستان قدس از منابع آبی کشور در حدود یک درصد و از منابع آبی خراسان رضوی پنج درصد است . 9. در حوزه صنایع قند بیش از 30 درصد تولید قند آستان خراسان و 10 درصد از کل تولید قند کشور ، در زمینه معادن (تبت شده) سنگ های گرانیت ساختمانی 11 درصد معادن کل کشور ، در زمینه ساخت و تولید خودرو ، اتوبوس شهری و بین شهری 17/3 درصد از تولید کل کشور و در برخی صنایع غذایی مانند خمیر مایه و فرآورده های مربوطه

تا 10 درصد از تولید کل کشور متعلق به آستان قدس رضوی است 4. وضعیت و جایگاه آستان قدس رضوی در زمینه کشاورزی به گونه ای است که سفیر کشور هلند در ایران باقائم مقام تولیت آستان قدس دیدار و ملاقات می کند و قرار همکاری دوطرف در زمینه های مختلف ، از جمله پرورش گل در منطقه ویژه اقتصادی سرخس ، تولید بذرهای سبزی و صیفی و توسعه همکاری های فنی و صنایع تبدیلی در بخش کشاورزی ، گذاشته می شود 10. شرکت کشت و دام کنه بیست رضوی با تولید بیش از 25 تن شیر در روز و داشتن 2200 راس گاو یکی از بزرگترین واحدهای تولید کننده شیر در کل کشور است 11. شرکت تهیه و تولید فرش آستان قدس رضوی در دو کارگاه فرش بافی خود در مشهد و کاشمر 700 نفر نیرو دارد 12، و سالانه 4000 متر مربع فرش [دستباف] برای فرش کردن رواق های حرم تولید می کند که کل 26 هزار متر مربع رواق های حرم با فرش های مزبور پوشانده شده و نیز هر 6 سال آن ها را با فرش نو عوض می کنند و فرش های کهنه را می فروشند 13. کجا و به چه قیمت ؟ ، نامشخص است .

املاک و زمین خواری آستان قدس: آستان قدس املاک زیادی در مناطق مختلف کشور ، به بهانه وقف ، به چنگ آورده و درآمد زیادی از این راه کسب می کند . آستان املاک و ساختمان هایی را تحت تصرف داشته و از آن ها بهره برداری می کند ، به علاوه بابت املاکی که عنوان وقف آستان قدس به آن ها چسبانده شده ، مبالغی به عنوان "اجاره بهاء" اخذ (و در واقع اخاذی) می کند و نیز زمین هایی را به بهانه وقفیت متصرف شده و پس از تفکیک به فروش می رساند . ارزش زمین هایی که آستان قدس تصاحب کرده ، بسیار زیاد است و نمی توان ارزش گذاری دقیقی برای آن انجام داد ولی پروفیسور "ورنرروف" طی مقاله ای ، در مورد ارزش زمین هایی که در مالکیت آستان مزبور قرار دارد می نویسد : "... ارزش زمین هایی که در مالکیت آستان قدس قرار دارد، به 20 میلیارد دلار آمریکا تخمین زده می شود." 14

آستان قدس در تمام مناطق کشور املاک زیادی دارد ولی این امر در برخی نواحی مانند خراسان چشمگیرتر است . از جمله بنا به اذعان خود آستان قدس : ... قریب به 90 درصد از املاک و اراضی محدوده شهر مشهد مقدس موقوفه آستان قدس رضوی بوده و هست ... 15. سرنوشتی که در انتظار بسیاری از مناطق دیگر از جمله شهر تهران نیز هست . بخش عمده املاک آستان قدس به صورت غیرقانونی در اختیار آن قرار گرفته است . که از آن جمله می توان به املاک سرخس و زیاران اشاره کرد.

املاک سرخس : از ده ها سال پیش در اثر اقداماتی غیرقانونی ، زمین های مردم شهر سرخس به آستان قدس واگذار شده و اقدامات مختلف مردم مظلوم سرخس برای احقاق حق خود راه به جایی نبرده است . خلاصه قضیه را وکیل حقوقی مردم معترض سرخس چنین توضیح می دهد: " در سال 1315 ، رضاشاه [که بزرگترین زمین خوار کشور بود] اقدام به تملک غیرقانونی اراضی منطقه اوین ، درکه و شمیرانات – که در شمار موقوفات آستان قدس قرار داشتند – کرد و در ازای آن ، مالکیت سرخس و پیرامون آن را در سندی به آستان قدس واگذار نمود [!!!] ... پس از انقلاب ، این سند باطل و بنابر مصوبه مجلس در سال 1363 و کمیسیون ماده 2 ، رای به ابطال آن داده شد ... در شعبه 101 مدنی خاص ، عین نظر مجلس و کمیسیون ماده 2 تایید و حکم به ابطال اسناد این مناطق [اوین ، درکه و شمیرانات] و واگذاری به نام آستان قدس به عنوان موقوفه داده و این حکم در شعبه اول دیوان عالی کشور نیز تایید شده است . در سال های گذشته ، اداره ثبت [اسناد و املاک] شمیرانات تهران ، اقدام به ابطال اسناد مناطق اوین ، درکه و لواسانات کرد . و این زمین ها را به عنوان موقوفی به نام آستان قدس سند زد . اما به رغم حکم دادگاه ، مبنی بر طرف دوم قضیه که سرخس است و باید این املاک از تولیت و مالکیت آستان قدس خارج و به نام مردم منطقه سند واگذار شود،

مغفول ماند و هیچ کاری درباره آن انجام نگرفت. در نامه ای که در تاریخ 1385/2/25 به مجتمع شهید محلاتی تهران از سوی مردم سرخس داده شده، این نهاد قضایی و حقوقی به اداره ثبت اسناد این شهر [سرخس] دستور داد تا بنابر حکم صادره، اسناد زمین به نام مردم صادر شود ولی اداره ثبت خراسان و سرخس به این حکم تمکین نکرده، به دلیل آن که یک طرف پرونده آستان قدس است، و همچنان مردم بلا تکلیف مانده و معترضند. باتوجه به وجود جنگل های طبیعی پسته و وجود مراتع و منابع طبیعی، این چهار صد هزار هکتار [زمین های] منطقه سرخس، اصلاً نمی تواند از لحاظ حقوقی در مالکیت آستان قدس قرار بگیرد. 16"

شایان ذکر است که مردم خسته و به ستوه آمده سرخس که در رژیم فاسد جمهوری اسلامی، دادرسی برای احقاق حق خود ندیده اند، در اعتراض به اقدام غیرقانونی اداره ثبت اسناد و املاک و نیز آستان قدس رضوی، در جلوی اداره ثبت این شهرستان تجمع نمودند. مردم معترض خواهان اجرای حکم قانونی دادگاه شدند و اظهار داشتند که در صورت اجرائ شدن حکم دادگاه و رسیدگی نکردن به مشکل مردم، به کشور همسایه (ترکمنستان) پناهنده خواهند شد. چرا که دیگر در این منطقه هیچ گونه امنیت و استقلال اقتصادی ندارند. ولی اداره ثبت اسناد شهر از اجرای حکم قضایی خودداری و اعلام نمود: "از آن جایی که یک طرف پرونده آستان قدس رضوی است، در آینده حکم به نفع آستان قدس رضوی صادر خواهد شد." 16"

اعتراض مردم دلسوخته سرخس آن قدر شدید و طولانی شد که حتی روزنامه ای مانند "کیهان" نیز به آن اشاره نمود. این روزنامه طی خبری در دوم شهریور سال جاری [1388] نوشت: "اعتراض جمعی از کشاورزان سرخس نسبت به اراضی تصرفی توسط آستان قدس و تمکین اداره ثبت اسناد وارد نهمین روز خود شد. معترضان بانصب چادر و پلاکاردهایی در ورودی شهر سرخس به اعتراض خود ادامه داده و عده ای دیگر نیز باراهپیمایی سکوت در حالی که پلاکاردهایی را در دست داشتند مسیر خیابان امام را طی کردند...." 17"

املاک زیاران: روستای زیاران در 85 کیلومتری از حاشیه اتوبان تهران - قزوین واقع شده است. اراضی روستا بالغ بر 18000 هکتار است. سال هاست که کل اراضی زیاران موقوفه آستان قدس رضوی اعلام شده و این آستان به شکل های گوناگون از اهالی روستا اجاره می گیرد [در واقع] اخاذی می کند. ریشه دعوا به سال 1316 [زمان حکومت دیکتاتوری رضا شاه] برمی گردد که در آن تاریخ اهالی برای تهیه اسناد زمین های خود به اداره ثبت مراجعه و متوجه می شوند که کل 18 هزار هکتار زمین هایشان، از سال 1310 [توسط حکومت] به صورت وقف در اختیار آستان قدس رضوی قرار گرفته است. خیلی ساده، زمین های کشاورزی و مسکونی دهقانان رادزیده بودند و به این دزدی رنگ و لعاب قانونی زده بودند. یک نهاد بزرگ فئودالی - مذهبی در همدستی و مشارکت با حکومت سلطنتی، روستاییان را از مالکیت بر زمین های خود محروم کرد و در واقع زندگی و کار آنان را تحت کنترل گرفت تا راحت تر استثمارشان کند. بعد از سال 1357 که رژیم سلطنتی رفت، مسئله مالکیت زمین در کشور مطرح، و دهقانان فقیر و کم زمین و بی زمین کوشیدند به آرزوی دیرینه خود دست یابند ولی دولت جدید خیلی زود جلوی این کار را با سرکوب و تهدید گرفت. رژیم [وابسته و فاسد] جمهوری اسلامی سیاست در اختیار گذاشتن اراضی معینی به بخشی از روستاییان و دهقانان را در پیش گرفت و نهادی که به "هیات های هفت نفره" شهرت یافت را مأمور اجرای این سیاست کرد. توجیه مذهبی این سیاست که در واقع دهقانان را همچنان از حق مالکیت بر زمین محروم نگاه می داشت و رابطه و وابستگی آنان را به نهادهای دولتی حفظ می کرد این بود که: "خدا مالک زمین است." بنابراین تکلیف اراضی موقوفه ای که مهر آستان قدس رضوی روی آن خورده بود، پیشاپیش روشن بود. اراضی زیاران حتی

در چارچوب سیاست هیات های هفت نفره هم تقسیم نشد. سال 1363 آستان قدس تصمیم به فروش بخشی از زمین های اطراف آبیگ (که متعلق به اهالی بود) به چند سرمایه دار گرفت که با مقاومت مردم و درگیری ، آستان قدس و ادار به عقب نشینی شد . در سال 1357 آستان قدس با آگاهی از طرح های گسترش شهری و با توجه به دورنمای افزایش قیمت اراضی مسکونی و سودهای کلان بخش ساختمان ، یک شرکت ساختمانی تاسیس کردند. این شرکت بر روی اراضی مشخصی دست به انبوه سازی آپارتمان زد که باز هم مقاومت اهالی و درگیری به وجود آمد و این دعوا تا به امروز ادامه دارد. اوایل سال 1384 نیز ، ادعای دو خانم مبنی بر خریداری زمین های روستا از آستان قدس باعث بروز درگیری جدیدی شد که در همان آغاز منجر به دستگیری 16 نفر از اهالی توسط نیروهای امنیتی شد . از آن جا که ارسال نامه های اعتراضی و شکایت ها به مراجع مختلف راه به جایی نبرد ، در اسفند ماه 1384 ، حدود 2000 نفر از اهالی در مقابل فرمانداری آبیگ تحصن کرده و خواهان رسیدگی به پرونده غصب و فروش زمین های روستا از سوی آستان قدس ، گردیدند که جهت پایان تجمع به آن ها قول رسیدگی داده شد اما در شانزدهم فروردین 1385 ، 26 نفر دیگر از روستاییان دستگیر و زندانی شدند. در نهایت دادگستری استان قزوین طی حکمی ، شکایت روستاییان از آستان قدس را وارد ندانست . مهمترین دلیل حقوقی اهالی زیاران یعنی عدم وجود واریه هرگونه سند مالکیت وقفی از سوی آستان قدس ، با این ادعای مسخره آستان مزبور که : " کتابخانه آستان قدس در دوران حمله مغول به آتش کشیده شده و اسناد وقف ده زیاران هم احتمالاً در آن آتش سوزی از بین رفته است ، " از سوی قاضی رد شده است . در هر صورت زندگی ، کار ، زمین زراعی و حتی سرپناه روستاییان زیاران همچنان مورد تهدید قرار دارد. 18

در ارتباط با وضعیت اراضی روستای زیاران ، در نشست خبری سخنگوی قوه قضاییه در تاریخ 1387/11/29 ، خبرنگاری می پرسد: " گویا بین آستان قدس رضوی و مردم روستای زیاران طالقان از توابع استان قزوین بر سر زمین ها و محدوده ی آن ها مشکلاتی به وجود آمده است ، آیا در این رابطه اقدامی صورت گرفته است یا نه ؟ " جمشیدی سخنگوی قوه قضاییه در پاسخ می گوید : " ... موضوع وقفیت با توجه به سند رسمی که آستان قدس رضوی داشته است ، مشکلی از این حیث وجود نداشته است . در مرحله بدوی به نفع آستان قدس رای داده شده و در مرحله تجدید نظر هم این رای تایید شده است . این یک دعوی حقوقی بوده است که مشکل خاصی هم نداشته است . " 19 ملاحظه می شود که سخنگوی قوه قضاییه چه پاسخ و قبحانه ای داده است . زیرا وی در صحت و قفیت اراضی ، به سند رسمی – که بیان شد به ناحق و غیر قانونی صادر شده بود- استناد کرده نه به سند وقف ؛ چرا که – همان طور که اهالی روستا گفته اند – چنین سندی وجود نداشته و ندارد . جالب است آن جا که مردم اسناد رسمی املاک خویش را در دست دارند و آستان قدس مدعی وقف آن املاک ، اسناد رسمی بی اعتبارند اما در مواردی چون زیاران که سند ، غیر قانونی به نام آستان قدس صادر شده ، ملاک قضاوت دستگاه پوسیده و فاسد قضایی رژیم جمهوری اسلامی سند رسمی است . نکته دیگر در پاسخ جمشیدی این که وی موضوع را صرفاً یک دعوی حقوقی و بدون بروز مشکل خاص عنوان می کند و برخورد فیزیکی با مردم و زندانی کردن تعدادی از اهالی و ... را کاملاً انکار می کند .

در عین حال ، آستان قدس همچنان با ولع و اشتهای سیری ناپذیر به زمین خواری خود از طریق طرح دعوی در محاکم قضایی با اسناد بی اعتبار و جعلی و ادله سست و بی اساس ادامه می دهد و در راه به دست آوردن اراضی جدید و ثبت آن به نام خود ، از همکاری کلیه دستگاه های قضایی و اجرایی سود می برد. به طوری که در زمینه ثبت املاک مردم به نام آستان قدس ، مسئولین ادارات ثبت به نوکری آستان قدس و تضییع حقوق مردم افتخار هم می کنند . از جمله اداره کل ثبت اسناد و املاک استان گلستان در شرح عملکرد خود بندی را بدان امر اختصاص داده و آورده : "... سنت

حسنة وقف باثبات در دفاتر املاک و صدور سند مالکیت موقوفات عام و خاص ، به جا آورنده نیت واقف و تثبیت آن رسمیت دادن به متولی یا متولیان می باشد که در این زمینه ارتباط مستمر و نزدیکی بین اداره کل اوقاف و امور خیریه و تولیت آستان قدس رضوی [و اداره ثبت اسناد و املاک] در این استان برقرار است 20. یا ، مدیرکل ثبت اسناد و املاک استان تهران ، خوش خدمتی خود را به آستان قدس ، چنین ابراز داشته : " با پی گیری این اداره ، در طول سال گذشته [1385] ، برای بیش از 7 میلیون متر مربع از املاک موقوفات آستان قدس رضوی در شهر تهران ، سند مالکیت صادر و تسلیم نماینده تولیت آستان قدس رضوی شده است . " 21

تاسف بارتر این که برخی مواقع ، آستان قدس با مراجعه به دادگاه ، حکم وقفیت املاکی را دریافت و امور مربوطه به ثبت رانیز به انجام می رساند اما مردمی که مالک و متصرف املاک مزبور هستند ، تازمانی که جهت انتقال ملک به مراجع ذیربط مراجعه نکرده اند ، کوچکترین اطلاع و آگاهی از این موضوع ندارند . گاهی نیز موضوع به سوژه داغی بدل می گردد و جای پنهان کاری باقی نمی ماند؛ مانند اعلام وقف زمین های شهرک غرب ، گیشا و باغ فیض در تهران .

طبق حکم صادره توسط قاضی استیری در شعبه دادگاه شهید بهشتی در تیرماه سال 1386 ، زمین های واقع در پلاک ثبتی 74 ، موقوفه (وقف آستان قدس رضوی) اعلام شد . این امر موجی از نگرانی و به دنبال آن پی گیری مردم ساکن محل را به دنبال داشت . بر اساس گفته رییس انجمن محلی شهرک غرب و نماینده ساکنین منطقه ، به دنبال رای صادره ، یک میلیون و دویست هزار نفر ساکنین مناطق شهرک غرب ، گیشا و باغ فیض ، همچنان در انتظار حکم مالکیت قطعی خود هستند و روی هم رفته 400 هزار دستگاه خانه و هفت هزار مجتمع مسکونی در زیر سایه وقف آستان قدس رضوی قرار دارند . 22

در مورد وضعیت وقف شهرک غرب ، گیشا و باغ فیض ، آقای دکتر نعمت احمدی وکیل دادگستری مطلبی نوشته که با خواندن آن متوجه می شویم ادعای آستان قدس رضوی و رای صادره توسط دادگاه از درجه اعتبار ساقط می باشد : " واقف باید مورد وقف را به تصرف موقوف علیه بدهد و اگر قبض صورت نگیرد ، یکی از شروط اصلی وقف یعنی قبض محقق نشده و وقف باطل است . ظاهراً این وقف یعنی اعلام وقفیت اراضی شهرک غرب در دوره ناصرالدین شاه به وقوع پیوسته و می دانیم در آن تاریخ املاک دارای شناسنامه نبودند یعنی در دفاتر رسمی و به استناد وضعیت موجود خود در طبیعت ، حدود اربعه املاک معین و مشخص نشده بود ... لذا در زمانی که بخشی از املاک شهرک غرب به ادعای آستان قدس رضوی وقف گردید ، حد و حدود این اراضی معلوم و مشخص نبود . نخستین سوالی که مطرح می شود نام واقف و این که چه مقدار از اراضی خود را وقف کرده است ... این وقف نامه در زمان کدام یک از وزرا ، حتی شفاهی ، تنظیم شده و مالک شهرک غرب چه کسی بوده است ؟ از طرفی برابر ماده 57 قانون مدنی ، واقف باید مالک مالی باشد که وقف می کند . اراضی آباد و احیا شده دارای مالک بودند و بقیه اراضی راموات یا مباحات می گفتند و مالکی نداشتند [مانند اراضی شهرک غرب] ... دروقف شرط است که عین موقوفه توسط واقف به تصرف وقف داده شود ... از طرفی صرف تنظیم وقف نامه هم مثبت وقف نمی باشد . این موضوع در رای شماره 3284 مورخ 1319/9/30 دیوان عالی کشور آمده است : " تنها وقف نامه کافی برای اثبات وقفیت رقبه ای که به عنوان مالکیت در تصرف کسی می باشد نیست و لازم است که علاوه بر مالکیت واقف حین الواقف ، عمل به وقفیت نیز طبق وقف نامه محرز گردد ... اگر منطقه پراز سنگلاخ بوده ، پس مالکینی هم ، مالک اولیه که هنوز نام او و مورد وقف اعلام نشده ، به وجود نیامده بود و این شخص نمی توانسته اراضی دولتی (مباحات) را قبل از آن که حیازت و آباد و به مالکیت خود درآورد ، وقف کند ... " 23

عباس واعظ طبسی در مقام تولیت آستان قدس ، در راه زمین خواری هایش ، از هیچ ترفندی از جمله آدم ربایی ، ابدانداشته است . به دستور وی و علیزاده رییس اسبق دادگستری تهران [که به فساد شهره بود] ، برای رفع مشکلاتی که در مورد تقسیم زمین های موقوفی و تبدیل آن به قطعات کوچکتر بایک بازرگان خراسانی به نام " شریفیان " روی داده بود ، تاجر مزبور راربودند . وزمین های موقوفی را به قطعات کوچک تقسیم نموده و به دلالتان امور ملکی فروختند . 24. البته آستان قدس مستقیماً نیز به فروش زمین های وقفی تفکیک شده می پردازد و حتی اداره واگذاری اراضی آستان قدس اقدام به راه اندازی سایت اینترنتی جهت فروش زمین نموده که بنا به گفته معاون امور اراضی واملاک آستان مزبور ، اقدام یاد شده " به منظور ایجاد تسهیلات هرچه بیشتر برای عموم متقاضیان " بوده است . 25 [ونه برای کسب درآمد برای آستان قدس] .

نذورات ، درآمد و چگونگی مصرف : هر سال افراد بسیار زیادی برای زیارت به مشهد می روند و تعداد زائرین به طور مداوم روند صعودی و رو به رشدی را طی می کند . به طوری که بنابه آمار موجود تعداد زائرین حرم در سال 1380 برابر 13770000 نفر بوده است . 26 و به استناد نوشته اداره اوقاف وامور خیریه مشهد (در سال 1384) ، تعداد زائرین حرم 20 میلیون نفر برآورد شده است . 27 همان طور که ملاحظه می شود سالانه بیش از 10 درصد یاجمعیتی تقریباً بیش از 1400000 نفر به تعداد زائرین اضافه شده است . با عنایت به ارقام مزبور و روند افزایش تعداد زائرین ، آمار مزبور برای سال جاری (1388) بایستی در حدود 26 میلیون نفر باشد . در هر صورت آن قدر زائر به مشهد می رود که به قول رییس سازمان میراث فرهنگی ، صنایع دستی وگردشگری خراسان رضوی : "...اقتصاد مشهد ، اقتصادی مبتنی بر زائر است ...." 28

حال ببینیم نذورات این خیل انبوه زائران چیست ، ارزش تقریبی آن ها چه قدر است ؟ و به چه مصارفی می رسد؟ : " نذر ها یک شکل نبوده و انواع مختلفی را شامل شده و می شوند . از طلا و پول گرفته تا فرش ، حبوبات ، ماشین ، موتورسیکلت ، [دام] و هزاران قلم جنس دیگر ... طلاها تماماً" به شمش تبدیل شده و بخشی از آن ها در خزانه نگهداری می شوند... نذورات دیگر مانند فرش چنان چه قابل نگهداری باشند، برای حفظ به خزانه و موزه تحویل داده می شوند یا فروخته شده و با پول آن ها وسایل مورد نیاز ...تهیه می شود . نذورات زیر نظر مستقیم تولیت [عباس واعظ طبسی] است و هر کجا که مصلحت [!!!] باشد مصرف می شود... 29

اگر در نذورات بین ارزش کالاهای گرانبها مانند اتومبیل ها ، موتورسیکلت ها ، فرش ها ، طلا و جواهرات و... و اشیایی با ارزش کمتر و وجوه نقد ، میانگینی در نظر بگیریم ، می توانیم به طور تقریبی به مبلغ کل نذورات در طول یک سال دست پیدا کنیم . اگر آن چه را که هر زائر به عنوان نذرمی پردازد معادل فقط 10 هزار تومان در نظر بگیریم ، ارزش تقریبی نذورات جمع آوری شده توسط آستان قدس برای سال 1380 در حدود 140 میلیارد تومان ، برای سال 1384 در حدود 200 میلیارد تومان و برای سال 1388 در حدود 260 میلیارد تومان می گردد . حال ببینیم از این مبالغ ، چه مقدار و در چه جایی هزینه می شود؟ توجه کنیم که هزینه های آب ، برق و گاز و... برای اماکن مذهبی و به خصوص آستان قدس دارای تعرفه های خاصی است و تقریباً به حساب نمی آید. ضمن این که از دوره ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی ، در لایحه بودجه کشور ردیفی جهت کمک به آستان قدس در نظر گرفته شد. 30

علیرغم ادعاها و تبلیغاتی که در مورد اقدامات خیریه آستان قدس صورت می گیرد، مبالغی که صرف این امر می شود در برابر دریافتی های آستان قدس ، حتی فقط از یک منبع درآمد آن مانند نذورات ، بسیار اندک و حقیر و غیر قابل

قیاس است . به گفته مدیرعامل موسسه امداد آستان قدس رضوی ، مبالغ هزینه شده برای نیازمندان در سال 1387 ، بدین شرح بوده است : " 600 میلیون تومان کمک نقدی و غیرنقدی به نیازمندان ، 20 میلیون تومان هزینه اهدای مواد سوختی و لوازم التحریر و دارو و درمان که به صورت موردی پرداخت شده و 300 میلیون تومان نیز جهت تهیه لباس و کفش دانش آموزان مناطق محروم مشهد و شهرستان های دیگر . این هزینه ها از محل اعتبارات و نذورات تامین شده بود. در سال 1386 نیز سرپرستی نذورات آستان قدس مبلغ یکصد میلیون تومان به موسسه امداد آستان قدس اختصاص داده بود. " 31 ملاحظه می شود که کل مبالغ هزینه شده برای نیازمندان در سال 1387 ، به یک میلیارد تومان هم نرسیده بود. البته در همین خرید اقلام و ملزومات برای نیازمندان ، چه قدرزدی شده باشد، نامعلوم است .

همچنین در مورد هزینه های غذایی (اطعام) زائرین، بنا به شواهد و قرائین و از جمله گفته های رییس اداره میهمان سراى آستان قدس مبنی بر این که بیشترین تعداد زائرین اطعام شونده در یک روز، 10 هزار نفر (آن هم فقط در مدت 10 روزی که دهه کرامت نامش نهاده اند) است . 32 و گفته مدیرعامل موسسه کشت و صنعت مزرعه نمونه آستان قدس که کل گوشت مصرفی میهمان سرا را تامین می کند دایر بر این که طی ده ماهه نخست سال جاری [1388] مقدار 430 تن گوشت قرمز [گرانترین قلم از مواد مصرفی در غذا] به میهمان سرا تحویل داده است 33 ، می توان محاسبه نمود که حدوداً " و به طور تقریبی ، هزینه سالانه غذایی یا اطعام ، حداکثر بین 8 تا 10 میلیارد تومان می شود. بگذریم که با مبلغ مذکور غذای کلیه کارکنان و مامورین حرم هم تامین می شود ولی به نام زائرین تمام می شود و مقامات آستان قدس در مورد اطعام زائرین مدام در رسانه ها تبلیغات می کنند.

سرجمع هزینه های حرم از جمله اداره میهمان سرا ، انتظامات ، حفاظت ، نگهداری و مراقبت بناها و تاسیسات و... تنها بخش نسبتاً کمی از درآمد نذورات را تشکیل می دهد . پس بقیه این درآمد به کجا می رود؟ تردیدی نیست همان طور که در جامعه سخن از آن است ، به حساب های بانکی خاندان و اعظ طیبی ، خامنه ای، مقامات ارشد رژیم ، سپاه پاسداران و... علاوه بر آن تامین بخشی از هزینه عملیات تروریستی رژیم در خارج کشور ، خرید تسلیحات و تجهیزات نظامی و امنیتی و اتمی ، کمک های مالی و تسلیحاتی به گروه های فاشیست و آدمکش حماس و حزب الله ، کمک به بودجه سپاه قدس و... زیرا منابع مالی و درآمدهای آستان قدس بسیار عظیم و کلان و هزینه ها و مخارج آن بدون نظارت و بی حساب و کتاب است .

بی تردید مردم شریف و مهربانی که به زیارت می روند و بر حسب اعتقادات ، نذوراتی به آستان هدیه می کنند ، نیت خیر داشته و خواستار صرف آن مبالغ در امور خیر و انسان دوستانه همچون تاسیس بیمارستان و درمانگاه و مدرسه ، کمک به فقرا و تنگدستان و ... می باشند . نه آن که وجوه جمع آوری شده ضمن غارت متولیان و سردمداران دزد و جنایتکار رژیم ، جهت کشتار مردم و بر علیه خود آنان مورد استفاده قرار گیرد. آن هم در حالی که انبوهی از مردم در حکومت فاسد ملایان به زیر خط فقر رفته اند و از فرط بیچارگی و نداری دست به اقداماتی می زنند که قلب هر انسانی را به درد می آورد، از جمله در همان استان خراسان که در شمار محروم ترین مناطق کشور قرار دارد. با هم گفته های مدیرکل کمیته امداد خراسان را (در اوایل دهه 1370) بخوانیم : " به علت فقر شدید مالی و عدم تامین امکانات اولیه ازدواج ، مردم محروم مناطق شمالی خراسان ، دختران جوان را تا 10 هزار تومان می فروشند . خریداران این دختران جوان اکثراً از منطقه گنبد هستند که پس از خرید ، دختران را برای کار در مزارع و کارگاه ها به همراه می برند. این مسئله در شهرها و روستاهای بجنورد ، درگز و شیروان بسیار اتفاق افتاده .... " 34

رانت خواری آستان قدس : آستان قدس از انواع رانت ها استفاده کرده و می کند . برای کوتاه کردن نوشتار، یک نمونه که استفاده از رانت اطلاعاتی در طرح میدان شهدا مشهود است را مرور می کنیم: طرح میدان شهدا در مشهد طرح بسیار بزرگ و گسترده ای است که از مدت ها پیش اجرای آن آغاز و همچنان ادامه دارد. در این طرح ، 48 پروژه به مرحله اجرا در خواهد آمد که بنا به سخنان مدیر اجرایی طرح در پایان آذرماه 1387 و تا آن هنگام ، هفت پروژه به بهره برداری رسیده و 20 پروژه در حال اجرا و 21 پروژه هنوز شروع نشده بود. در این پروژه بسیار عظیم ؛ طرح های خدماتی ، پایانه های اتوبوس رانی ، پارکینگ های طبقاتی ، ساختمان شهرداری ، ساختمان تالار شهر و ساختمان های تجاری و اداری در نظر گرفته شده است . این طرح در مساحتی بالغ بر 253 هزار متر مربع به اجرا در آمده و تا زمان یاد شده بیش از 550 هزار متر مربع بنا احداث شده بود. برای اجرای این طرح 500 میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شده است . 35

از آن جایی که سردمداران آستان قدس قبل از آگاهی عموم مردم از اجرای چنین طرح عظیمی ، از آن اطلاع داشتند ، املاک واقع در محدوده طرح را به قیمت های بسیار ارزان از مردم بی اطلاع خریداری کردند که این خود استفاده از رانت اطلاعاتی در جهت منافع شخصی به حساب می آید. 36 و سپس ، با فروش و اجاره واحدهای مختلف در قالب پروژه های طرح مزبور ، ده ها برابر قیمت خرید املاک سود می برند .

فساد مالی آستان قدس : از جمله موارد فساد اقتصادی آستان قدس ، پرونده معروف "المکاسب" است . برحسب گزارش هیات تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی (دوره هفتم) ، بانک ملی ایران در سال 1363 شرکتی را به نام المکاسب در دوی تاسیس کرد . در سال 1375 ، شرکت المکاسب و چند شرکت سود آور دیگر متعلق به بانک ملی [به طور غیرقانونی] به موسسه ای خصوصی به نام "همیاری کوثر" واگذار شدند. موسسان همیاری کوثر در واقع همان مدیران و اعضای هیات مدیره بانک ملی بودند و واگذاری شرکت ها به موسسه همیاری کوثر ، با مبلغی بسیار کمتر از بهای واقعی آن ها و با اقساط 5 ساله صورت گرفت . 1 در حدود 50 درصد سهام شرکت المکاسب متعلق به موسسه منطقه ویژه اقتصادی سرخس [به مدیریت ناصر واعظ طبسی که فرزند عباس واعظ طبسی و داماد علی خامنه ای می باشد] بوده که از موسسات زیر مجموعه آستان قدس رضوی می باشد. 37 شرکت المکاسب یکی از مهمترین شبکه های مافیای تجاری در ایران است که بخش مهمی از تجارت میان ایران و دوی را کنترل می کند . این شرکت تخلفات بسیاری در امور واردات ، صادرات ، خروج ارز و اختلاس از بانک ها داشته است . 38 در شرکت المکاسب تعدادی از فرماندهان سپاه و ماموران عالی رتبه امنیتی رژیم جمهوری اسلامی نیز شریک هستند و بخشی از اسلحه های غیر قانونی کشور در اختیار این شرکت است . 39

ناصر واعظ طبسی شرکت المکاسب [سهم آستان قدس] را در دبی نزد بانک ملی [دارنده بقیه سهام شرکت] گرو گذاشت و 30 میلیون درهم وام گرفت . 40 همچنین اختلاسی یکصد میلیارد تومانی [از بانک ملی] در پرونده ناصر واعظ طبسی وجود داشت که به کلی نادیده گرفته شد. 1 [و بعداً] نه کمیته تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی به آن اشاره کرد و نه در دادگاه مطرح شد. بنا به یک روایت ، چند تن از فرماندهان سپاه پاسداران در جهت اجرای بیانیه 8 ماده ای علی خامنه ای مبنی بر مبارزه با فساد اقتصادی و تبعیض [!!!] ، به سراغ ناصر واعظ طبسی رفتند . این فرماندهان در خراسان با او درگیر و پس از مشاجره لفظی و درگیری ، از اتاق کارش بیرون رانده شدند. سپس عباس واعظ طبسی نیز به شکایت فرماندهان مزبور اعتنایی نکرد و به آنان که نسبت به فساد مالی و اخلاقی ناصر واعظ

طیبی معترض بودند گفت: " در آن دنیا قرار نیست شما به جای ناصر حساب پس بدهید." ماجرای المکاسب از این جا شروع شد و سرانجام هیات قضایی که ستاد مبارزه با مافاسد اقتصادی را تشکیل داده بود ، برای ناصر و اعظ طیبی حکم بازداشت صادر کرد. حکم مزبور فقط منتهی به احضار نامبرده به تهران شد و البته دوام نیافت ، زیرا قرار بازداشت وی مبلغ 5 میلیارد تومان بود که خانه ای که گفته شد متعلق به علی اکبر ناطق نوری بوده ، وثیقه بازداشت او گردید [و ناصر و اعظ طیبی بیش از چند ساعت در تهران معطل نگردید]. در عین حال قاضی صادر کننده حکم بازداشت نیز از کار برکنار و پرونده مزبور را به قاضی دیگری به نام [عباسعلی] زارع دادند. البته برای تنبیه قاضی اول و گماردن قاضی زارع ، رییس قوه قضاییه [هاشمی شاهرودی] و رییس دادگستری تهران [علیزاده] به مشهد احضار و با پرخاش آیت الله واعظ طیبی روبه رو شدند. 39 برکناری قاضی پرونده تنها مورد برکناری ها نبود و بعداً "سید جلال فیاضی مدیر مسول روزنامه قدس (روزنامه ای که متعلق به آستان قدس رضوی است) نیز ، به وسیله مصطفی واعظ طیبی ، آقازاده کوچک واعظ طیبی برکنار شد، زیرا عملکرد روزنامه قدس در جریان پرونده المکاسب (در مورد دفاع از ناصر واعظ طیبی) مورد رضایت ایشان نبود. 41

زارع قاضی شعبه 41 دادگاه ویژه جرایم اقتصادی و مسئول رسیدگی به پرونده شرکت المکاسب در مورد روند رسیدگی به پرونده گفت: " پرونده شرکت المکاسب دارای دو بخش است که یک بخش آن مربوط به دعوی بانک ملی علیه اشخاص بوده که بانک ... پس از گرفتن طلب خود که کمتر از 7 میلیارد تومان بود، رضایت خود را به دادگاه اعلام کرد اما بخش شکایت مدعی العموم در جای خود باقی است . حدود 50 درصد سهام شرکت المکاسب متعلق به موسسه آزاد سرخس بوده است که ظاهراً از موسسه زیرمجموعه آستان قدس است که ما کاری با آن موسسه نداریم [!!!] . چرا که این موسسه جزء موسساتی است که ماحق ورود به آن را بدون دریافت مجوز لازم نداریم [!!!]. دادگاه متهمان علنی است ولی حضور افراد در دادگاه به معنای آن نیست که اسامی آنان و مسایلی که در پرونده مطرح می شود تا قبل از قطعی یافتن حکم آنان در مرجع تجدید نظر ، انعکاس یابد ... با درخواست استمهال متهمان پرونده [!!!]، جلسه مجامعه آنان به روز هشتم دی ماه موکول شده و در این پرونده 14 میلیارد تومان مطرح است ... 37 درگفته های قاضی مزبور ، چند نکته مهم به چشم می خورد. نخست ، چون طرف حساب آستان قدس رضوی و آقازاده تولیت آن است ، برای ورود به آن حوزه نیاز به دریافت مجوز می باشد و چون مجوز نداریم پس بآن کاری هم نداریم . دوم، چون متهمان مخالف رژیم نیستند بلکه در زمره عزیزان حکومت به شمار می روند ، اسامی متهمین و مسایل پرونده قابل طرح در جامعه نیست . سوم آن که جلسه محاکمه حسب امر!!! متهمان به عقب افتاده است . چهارم این که در این پرونده 14 میلیارد تومان مطرح بوده که بعداً "تحلیل رفته و دیگر بحث بر سر 14 میلیارد نیست بلکه بر سرنیمی از آن است . یعنی در مورد اختلاس 100 میلیارد تومانی و غیره هیچ اقدامی صورت نخواهد گرفت .

به هر حال ، پرونده به دستور هاشمی شاهرودی راکد نگهداشته شد و بیماری قاضی بهانه عدم تشکیل جلسه دادگاه عنوان شد . 38 در دومین جلسه دادگاه ، ناصر واعظ طیبی در پاسخ به پرسش رییس دادگاه مبنی بر این که چرا شرکت المکاسب رادردبی تاسیس کردید؟ گفت : از طرف وزارت اطلاعات و نیز اطلاعات سپاه پاسداران به وی پیشنهاد شد که المکاسب ردبی راه اندازی شود. 42 البته استفاده رژیم پلید جمهوری اسلامی از شرکت های مختلف جهت پوشش فعالیت های اطلاعاتی ، تروریستی ، خرید های تسلیحاتی و ... امری بدیهی ، قطعی و اثبات شده است . و ناصر واعظ طیبی نیز قطعاً در چنین فعالیت هایی دست داشته است . کما این که در مورد علت دستگیری وی نیز چنین احتمالی مطرح شده بود: ... ناصر [واعظ] طیبی مسئول خرید تسلیحات سپاه بوده ... 10 میلیارد تومان سوء استفاده [وی] از

آستان قدس و خریدهای سپاه ... که احتمالاً" به همین جرم نیز دستگیر شده است." 43 وی در دادگاه از محاکمه خود انتقاد و آن را محاکمه خامنه ای عنوان کرد: " چون دیگر عدالتی وجود ندارد و همه چیز به جوسازی های سیاسی موجود سپرده شده ، پرونده ما هم چنین روندی را طی کرده است . مگر المکاسب مال شخصی من است ؟ و مگر المکاسب را فقط من خریده ام ؟ کسانی که جو سازی می کنند ... اگر بتوانند بنده را محکوم کنند ، خواهند گفت آقای طبسی را بد نام کردیم که نتیجه این امر هم مستقیماً" می رسد به آقا [خامنه ای] و می گویند جناح وابسته به آقا خودشان دارای نقیصه هستند." 44

بالاخره پس از دو سال و برگزاری سه جلسه دادگاه ، حکم متهمان اعلام و متهمان از اتهامات وارده تبرئه شدند. دلیل برائت ، " جهل آنان نسبت به موضوع دولتی بودن شرکت المکاسب و معاملات انجام شده بر روی این شرکت " عنوان شد . 45 ناصر و اعظ طبسی بی اعتنا به قوانین جاری در قوه قضاییه ، هنگام قرائت رای در دادگاه حاضر نبود و حکم تبرئه به وکیل وی ابلاغ شد تا خدمت ایشان ارسال دارد. 39 ناصر و اعظ طبسی برای زایمان همسرش همراه وی راهی آمریکا شد . تولد فرزند وی در آمریکا عملاً به معنای شهروندی قانونی و حقوقی نوزاد و والدینش در آمریکا بود و راه های پس از سقوط جمهوری اسلامی ... و اقامت دایم در آمریکا را باز کرد . در عین حال متهم نه تنها تبرئه گردید ، بلکه شاکی نیز شد! ناصر و اعظ طبسی وعده داد که به زودی علیه مطبوعاتی که خبر مربوط به اختلاس یکصد میلیارد تومانی او از بانک ملی کشور ر افاش ساخته بودند ، به دادگاه شکایت خواهد کرد. این مطبوعات جسارت کرده و نوشته بودند: " یکی از آقازاده ها " ، " ناصر ب ف " و از این اشاره ها!! 46

ناصر و اعظ طبسی اقدامات خلاف دیگری نیز داشته که از جمله ترانزیت مواد مخدر (5 نوع) از طریق بیرجند و تایباد به تهران و نقاط دیگر بوده است . او به عنوان خرید صابون از کارخانه سانا [شرکت صنعتی بهکف که تولید کننده انواع صابون های آرایشی و بهداشتی ، مایع ظرفشویی و شامپو با نام تجاری " سانا" می باشد . محل شرکت در حوالی جنوب غربی بیرجند و در اوایل جاده بیر جند به خوسف است 47] مواد مخدر ارسالی از افغانستان را در آن جا تحویل گرفته و به کارخانه خوشاب روانه کرده ، در آن جا بسته بندی نموده و به تهران و سایر نقاط ارسال می کند. 24 او همچنین بخشی از گاز سرخس را هم در اختیار داشته و با جمهوری های آسیایی اتحاد [جماهیر] شوروی [سابق] به طور مستقیم معامله انجام می داده است . 39

تضییع حقوق جامعه : در امپراتوری آستان قدس فقط مال اندوزی هر چه بیشتر و بیشتر مطرح است و در این راه سلامتی مردم ، منافع ملی ، محیط زیست و ... هیچ ارزش و جایگاهی ندارد. کارنامه آستان قدس مملو از چنین رفتارهایی است ، که به جهت اختصار مطلب به بیان چند مورد بسنده می شود:

1- **تخلیه فاضلاب و پسماند کارخانه قند تربت حیدریه در داخل نهر جاری در شهر:** پسماند و فاضلاب کارخانه قند تربت حیدریه (وابسته به آستان قدس رضوی) در نهری ریخته می شود که این نهر پس از خروج از محوطه کارخانه ، از مناطق مسکونی نسبتاً محروم شهر تربت حیدریه مثل " رضا شهر " ، " ضیاء الدین " و " فتح المبین " عبور می کند . ریخته شدن فاضلاب و پسماند کارخانه قند در داخل نهر مزبور باعث به وجود آمدن بوی تعفن شدید و خطرات و مشکلات زیست محیطی و ابتلا به بیماری های تنفسی و پوستی در مناطق مجاور نهر شده است . اهالی مناطق مزبور معتقد ند یاباید شاهد بیماری های عفونی و تنفسی خود و فرزندانشان باشند

یا خانه وکاشانه خود را ترک کنند. مسئولان کارخانه نیز ریختن پسماند وفاضلاب کارخانه به درون نهر را تایید کرده اند. 48

2- ساخت کارخانه سیمان سمنگان به رغم مخالفت سازمان حفاظت محیط زیست : در سال 1382 وزارت

صنایع و معادن اعلام کرد که پروژه سیمان در شهرستان مانه و سملقان در 50 کیلومتری غرب شهرستان بجنورد و در زمینی به مساحت 100 هکتار آغاز شد. 49 ساخت کارخانه در زمین های معرفی شده توسط آستان قدس با مخالفت سازمان حفاظت محیط زیست رو به رو شد. با این حال ، کار ساخت کارخانه پی گیری شد. معاون ارزیابی سازمان حفاظت محیط زیست در این مورد گفته : " در تاریخ 1388/4/2 موضوع احداث کارخانه سیمان سمنگان در کمپته ارزیابی زیست محیطی مطرح شد ... به علت این که زمین های مرغوب کشاورزی به عنوان مکان مورد نظر معرفی شده بود، با احداث واحد مذکور مخالفت شد... علیرغم مخالفت های سازمان حفاظت محیط زیست ، این پروژه 30 درصد پیشرفت فیزیکی داشته است . " 50

3- برداشت غیرمجاز و غیر اصولی شن و ماسه از بستر بند گلستان : بند [سد] قدیمی گلستان در مجاورت شهر

مشهد قرار دارد. در ابتدای تیرماه سال جاری (1388) ، متولیان مربوطه در آستان قدس رضوی آب بند را یکباره تخلیه و آن را در کانال های شهر مشهد جاری کردند. و ادعا کردند که قصد بازسازی و مقاوم سازی این بند تاریخی را دارند. اما ، بنا به مشاهدات گزارشگر یک روزنامه (خراسان) در چند ماه بعد و گفته های شاهدان و ساکنان منطقه ، آستان قدس هیچ اقدامی برای بازسازی بند مزبور انجام نداد، بلکه با سرعت و شدت اقدام به برداشت شن و ماسه و خاک بستر سد مزبور و سپس فروش آن نمود. 51 و در حقیقت تعمیر و بازسازی سد بهانه ای بیش نبوده که آستان قدس بتواند اقدام به برداشت شن و ماسه و خاک بستر و فروش آن بنماید. آن هم بدون توجه به وضعیت خطرناک و نامناسب سد مزبور که باران های سیل آسا ممکن است خطرات جدی و غیر قابل جبرانی برای سد و در نتیجه ، ساکنان منطقه داشته باشد.

4- عدم همکاری آستان قدس در حفاظت از منابع طبیعی و تخریب شدید مراتع دشت سرخس : بنا به گفته رییس

اداره تثبیت شن و بیابان زدایی منابع طبیعی خراسان رضوی ، عدم همکاری و هماهنگی آستان قدس رضوی با مدیریت جهاد کشاورزی از جمله مهمترین عواملی است که باعث تخریب شدید و روز افزون مراتع دشت سرخس شده است . به طوری که در دوده اخیر ، سه کانون بحران فرسایش بادی به نام های "خانگیران" ، "آبمال" و "صمدآباد" به وسعت 60 هزار و 213 هکتار رخ نمود شده است . مهاجرت و به دنبال آن فقر و حاشیه نشینی در اطراف شهرهای بزرگ ، یکی از آثار مخرب بیابان زایی است . 52

معافیت مالیاتی آستان قدس رضوی : بر اساس بند الف ماده 139 قانون مالیات مستقیم : " موقوفات ، نذورات

، پذیره ، کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی آستان قدس رضوی ... از پرداخت مالیات معاف است ... " 53

معافیت مالیاتی آستان قدس و شرکت های وابسته در ابتدا به صورت " فرمان رهبری " بوده است که بادتور رییس هیات دولت به وسیله وزیر امور اقتصاد و دارایی به معاونت درآمدهای مالیاتی ابلاغ می شده است . 54 در ابتدای دهه 80 ، دولت بر آن شد معافیت مالیاتی برخی بنگاههای اقتصادی را لغو کند، اما این امر شامل آستان قدس رضوی نشد . معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی و رییس سازمان امور مالیاتی کشور در این مورد گفته بود: " آستان مقدسه امام خمینی و آستان قدس رضوی مشمول لغو معافیت های مالیاتی نمی شوند... اما اخیراً " مذاکراتی با مسئولان این بخش

انجام داده ایم که اگر به نتیجه برسد، واحدهای اقتصادی وابسته به آستان قدس نیز مالیات پرداخت خواهند کرد." اودرپاسخ به سوال خبرنگار: " شما به روند نیجه مذاکرات خوشبین هستید؟ " می گوید: " به ترتیب باید این موضوع از طریق گفت و گو و تفاهم کامل [!!!] دنبال شود... " 55 البته آستان قدس مالیات خود را پرداخت می کند اما نه به خزانه دولت بلکه آن را به علی خامنه ای تحویل می دهد تا در حساب های بانکی او و فرزندانش انباشته شود. بنا به نوشته برخی منابع: "... بنیادها که بنا به گفته اقتصاد دانان کشور حدود 30 تا 40 درصد از اقتصاد کشور را در اختیار دارند، هیچ گونه مالیاتی به دولت نمی دهند و اساساً هیچ کس در ایران بر آن ها کنترل ندارد. این بنیادها که فقط علی خامنه ای بر آن ها نظارت دارد، ماهانه میلیاردها تومان به حساب های مختلف وی واریز می کنند. گفته می شود که مجموع پرداختی بنیادها به رهبر جمهوری اسلامی در سال بالغ بر سیصد میلیارد تومان است ... رییس سازمان امور مالیاتی کشور نیز گفته بود: مالیات بنیادها، امسال [1381] نیز همانند سنوات گذشته به حساب خاصی واریز می شود." 56

حسابرسی موسسات و شرکت های آستان قدس: هربنگاه اقتصادی نیازمند انجام عملیات حسابرسی (تحت نظارت سازمان حسابرسی کل کشور) می باشد. اما آستان قدس برای آشکار نشدن حساب سازی ها و دزدی های شرکت ها و موسسات تابعه اش، خود اقدام به تاسیس موسسه حسابرسی نموده است. بنا به نوشته سایت آستان قدس؛ موسسه بازرسی، حسابرسی و خدمات مدیریت آستان قدس رضوی از ابتدای سال 1365 تاسیس شد و اهداف خود را بر پایه انجام امور بازرسی قانونی و حسابرسی و ارائه خدمات مدیریت به شرکت ها و موسسات تابعه آستان قدس و ... و در صورت لزوم [!!!] همکاری با سازمان حسابرسی کل کشور، قرارداد. 57 در واقع هیچ نظارتی بر عملکرد آستان قدس رضوی نیست و گردانندگان آن با فراغ بال به غارت مشغولند.

تولیت آستان قدس: سه روز بعد از پیروزی انقلاب یعنی در 25 بهمن 57، خمینی تبهکار حکم سرپرستی آستان قدس رضوی را به نام عباس واعظ طبسی صادر کرد. دو سال بعد، تولیت آستان قدس، نمایندگی ولی فقیه در خراسان و مدیریت حوزه علمیه خراسان به وی واگذار شد. واعظ طبسی پایه گذار و موسس کمیته انقلاب اسلامی و سپاه پاسداران در خراسان بوده است، و در سال 1358 به نمایندگی از آستان خراسان در مجلس خبرگان قانون اساسی حضور یافت. وی در 4 دوره (سال های 1367، 1373، 1379 و 1385) به عنوان نماینده خراسان به عضویت مجلس خبرگان رهبری درآمده است. او در سال 1375 با حکم خامنه ای به عضویت مجمع تشخیص مصلحت نظام درآمده و همچنان عضو این مجمع می باشد. 58

همانند اغلب سران جنایتکار و غارتگر رژیم فاسد جمهوری اسلامی، عباس واعظ طبسی تا انقلاب 57 زندگی نسبتاً مختصر و حداکثر معمولی و متوسطی داشت. خانه ای 250 متری در انتهای یک کوچه فرعی وین بست در محله عشرت آباد مشهد داشت. بعد از انقلاب و قدرت گرفتن او، ابتدا ملک برخی همسایگان مجاور به مساحت حدود 600 متر مربع را خریداری نمود. سپس تا سال 1377 بخش دیگری از منازل مجاور را تا کوچه اصلی به مساحت حدود 2000 متر مربع خریداری کرد تا آپارتمان، استراحتگاه محافظان، کتابخانه و تالاری جهت برگزاری مجالس ماهانه در آن ساخته شود. در سال 1387 جهت گسترش فضای موجود تا نبش خیابان اصلی، چند خانه دیگر جمعاً به مساحت تقریبی 1600 متر مربع خریداری و به فضای قبلی اضافه گردید. در سال 1388 پمپ بنزین موجود در منطقه

به مساحت حدود 2200 متر مربع نیز خریداری و جهت احداث پارکینگ به محدوده منزل شخصی واعظ طبسی اضافه شد. 59

عباس واعظ طبسی از جمله روحانیون فاسدی است که عباس پالیزدار دبیر هیات تحقیق و تفحص از قوه قضاییه در سخنرانی خود درباره نقش روحانیون در مفاسد اقتصادی ، از او نام برده و افشا نموده که [از جمله] معدن ذغال سنگ طبس و دوازده تازمعدن استان خراسان متعلق به او می باشد. 60 علاوه بر این ، او در طول سال های حکومت جمهوری اسلامی، محافل قدرت و قدرتمندان را نیز از محل درآمدهای افسانه ای آستان قدس بهره مند ساخته و با دولت ها و جریان های حاکم روابط مناسبی داشته است. از جمله اکبر هاشمی رفسنجانی که خود و خاندانش همچون خاندان واعظ طبسی از غارت منابع کشور به ثروت های افسانه ای رسیده اند، واعظ طبسی را مناسب ترین فردی دانسته که تولیت آستان قدس رضوی بر عهده اوست. 30 این اظهار نظر بی مناسبت نیست و منحصر به شخص هاشمی رفسنجانی نیز نمی باشد. از این روست که عباس واعظ طبسی - چون سایر همپالگی هایش - از جنبش قهرمانانه مردم دلاور کشورمان که می رود تا رژیم فاسد جمهوری اسلامی را سرنگون کند ، به هراس آمده و اغلب پس از هر خیزشی ، واکنشی شدید بر علیه مردم نشان داده است. از جمله ، پس از اعتراض های مردمی در روز عاشورا ، آنانی که اعتراضات را هدایت می کنند "محارب" خوانده و حکم آنان را در دستگاهها قضایی رژیم مشخص [اعدام] دانسته است. 61 غافل از آن که خلق ستمدیده به جان آمده ، خود را ه می پویند و می یابند و به زودی توفان سهمگین خشمشان بساط ستم و غارت و فساد رژیم و همه عوامل فاسد آن (از جمله او را) درهم خواهد پیچید.

منابع:

- 1- سایت صدای آمریکا: "پرونده المکاسب" - 2008/8/8 www.voanews.com
- 2- سازمان خبری میهن: "آستان قدس بزرگترین موقوفه جهان است" - www.mihanpress.com 1387/12/9
- 3- سایت آستان قدس رضوی: "بزرگترین هولد ینگ اقتصادی شرق کشور." www.aqrazavi.org
- 4- سایت موسسه سازمان اقتصاد رضوی: "جایگاه موسسه سازمان اقتصاد رضوی" www.reorazavi.org
- 5- سایت آستان قدس رضوی - اقتصادی - اخبار: "ثبت رکورد تازه در تولید فولاد در شرکت فولاد مبارکه" - www.aqrazavi.org 1387/11/14
- 6- خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا): "مدیرعامل شرکت کشت و صنعت انابد: مقام اول تولید بذر اصلاح شده غلات را در استان خراسان داریم" - www.isna.ir/isna/newsview.aspx?id=news-1367854 1388/4/20
- 7- خبرگزاری فارس - گروه استان ها - حوزه مازندران: "باراه اندازی کارخانه ملاقیه و نئوپان برای 350 نفر در مازندران شغل ایجاد می شود" - 1385/5/23
- 8- خبرگزاری فارس - گروه استان ها- حوزه خراسان رضوی: "2 هزار تن پسته باغات آستان قدس رضوی به خارج از کشور صادر شد" - 1387/7/1

- 9- روزنامه مردم سالاری: "تولید سالانه 500 هزارتن محصول کشاورزی درکشتزارهای موقوفه رضوی" - شماره 1823 (1387/3/27) www.mardomsalari.com
- 10- روزنامه آفرینش: "توسعه روابط بین آستان قدس رضوی و هلند" - شماره 2702 (1385/11/29) www.afarineshdaily.ir/afarinesh/news
- 11- سایت آستان قدس رضوی - اقتصادی - اخبار: "شرکت کشت و دام کنه بیست رضوی یکی از بزرگترین واحدهای تولید کننده شیر کشور" - 1387/10/12
- 12- سایت آستان قدس رضوی - اقتصادی - اخبار: "اشتغال زایی برای 700 نفر در شرکت فرش آستان قدس رضوی" - 1387/11/17
- 13- سایت پایگاه مقاومت بسیج معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی: "رواق های حرم رضوی با 26 هزار متر فرش دستباف مفروش شد." www.basijisanayhdasti.persianblog.ir
- 14- ورنر روف: "سپاه پاسداران از نظام رانت خواری در ایران دفاع می کند" - ترجمه رضا نافع. وبلاگ آینده ما www.ayandeh1.blogfa.com
- 15- روزنامه دنیای اقتصاد: "توضیح آستان قدس رضوی درباره زمین های شهرک غرب" - 1388/6/7
- 16- سایت www.shia-online.ir/article: "تجمعی برای اعتراض به آستان قدس رضوی" - 1388/5/27
- 17- روزنامه کیهان: "اعتراض کشاورزان سرخس به اداره ثبت اسناد وارد نهمین روز خود شد" - شماره 19444 (1388/6/2)
- 18- سایت مهر ایرانی: "ماجرای آستان قدس رضوی و روستای زیاران" www.mehrirani.googlepages.com/zeyaran
- 19- وبلاگ جمشیدی: "متن کامل نشست خبری سخنگوی قوه قضاییه در تاریخ 1387/11/29" www.a-jamshidi.ir
- 20- سایت اداره کل ثبت اسناد و املاک استان گلستان: "نگاهی گذرا به تعامل و همکاری متقابل ثبت اسناد و املاک استان گلستان با دستگاههای اجرایی." www.golestansabt.ir
- 21- سایت اداره کل ثبت اسناد و املاک تهران - آرشیو اخبار اداره کل در سال 1386- 1386/3/19 www.sabttehran.ir
- 22- سایت جهان نیوز - بخش جامعه: "زمین های شهرک غرب وقف است؟" - 1388/4/21 www.jahannews.com
- 23- احمدی، نعمت: "آیا اراضی شهرک غرب، گیشا و باغ فیض وقفی است؟" اعتماد ملی، شماره 515 (1386/8/30).
- 24- روزنامه انقلاب اسلامی [در هجرت]: "قوه عدالت یا قوه جنایت؟" - شماره 657 www.enghelabe-eslami.com/archive/maghalat/edalat 4-657

- 25- روزنامه آسیا: "با یک کلیک در مشهد زمین بخريد" - 1384/1/28 www.asianews.com
- 26- سايت هتلداری (سايت هتلداری شرکت فنی مهندسی آس): "نگاهی به وضعیت شهر مشهد(3)" www.hotl.ir
- 27- روزنامه ایران: "فعالیت های حسینییه های مشهد كاملا" قانونی است (جوابیه اداره اوقاف وامورخیریه ناحیه یک مشهد به روزنامه ایران) - صفحه ایران زمین - 1384/9/8
- 28- سايت آستان قدس رضوی - اقتصادی - اخبار: "اقتصاد مشهد مبتنی برزائران است" - 1387/12/18
- 29- روزنامه قدس - صفحه فرهنگی: "گزارش قدس از عوايد نذورات آستان قدس رضوی ، از اداره حاجبی تا دفاتر نذورات" - 1388/10/9
- 30- پایگاه اطلاع رسانی آیت اله هاشمی رفسنجانی: "همه باید به رهبری در تحقق فضای همدلی کمک کنیم" تارضايت مردم فراهم شود" - 1388/9/12 ww.hashemirafsanjani.ir
- 31- سايت آستان قدس - اقتصادی - اخبار: "بیش از 6 میلیارد ريال کمک نقدی وعیرنقدی به نیازمندان" - 1388/1/27
- 32- روزنامه قدس: "اخبار ویژه دهه کرامت" - 1388/7/25
- 33- سايت آستان قدس رضوی - اقتصادی - اخبار: "تامین 430 تن گوشت قرمز مهمان سرای حرم مطهر رضوی" - 1388/11/7
- 34- مجله پیام زن - گزیده مطبوعات: "فروش دختران جوان" شماره یک (فروردین 1371).
- 35- سايت مشهد1404(1404.blogfa.com) www.mashad به نقل از: مجیدیان ، رضا: "48 پروژه در طرح میدان شهدا مشهد به مرحله اجرا درمی آید" - خبرگزاری مهر - 1387/9/26
- 36- سايت موزن حرم مطهر امام رضا www.holyshrine.blogfa.com/post-11
- 37- روزنامه ایران: "روند رسیدگی به پرونده 14 میلیارد تومانی شرکت المکاسب تشریح شد" - شماره 2331 (1381/9/25)
- 38- سايت میهن - میهن شماره 59: "ردپای 20 قاضی در پرونده المکاسب" - بهمن 1381 www.mihan.net/59/mihan-59-63-01
- 39- سايت پیک نت: "آقازاده طبسی تبرئه شد ، آقا جری در حبس ماند" ww.peiknet.com/page0/12es/p308tabasi
- 40- سايت دکتر علیرضا نوری زاده - یک هفته باخبر: "احوال شیخ و قاضی و شرب الیهودشان" www.nourizadeh.com/archives/000057
- 41- سايت موزن حرم مطهر امام رضا: "سید جلال فیاضی مدیر مسئول روزنامه قدس توسط یکی از آقا زاده های واعظ طبسی برکنار شد" www.holyshrine.blogfa.com/8803
- 42- سايت میهن - میهن شماره 60: "ناصر واعظ طبسی: وزارت اطلاعات می خواست که مرکز المکاسب دردوبی باشد" - اسفند 1381 www.mihan.net/60/mihan-60-21-01
- 43- حائری ، مهدی: "ولی فقیه رهبری باندهای فساد اقتصادی در جمهوری اسلامی را به عهده دارد" - سايت روزنه - 2002/1/14 www.rowzane.com/maghalat-gif/2201/220118mehdu-haeri

- 44- سایت راه توده – راه توده (دوره دوم) : "ناصر واعظ طبسی : محاکمه من محاکمه رهبر است !" – آذر
 ودی ماه 1381 . www.rahetude.com/rahetude/maghaleh/mafia
- 45- سایت میهن – میهن شماره 60 : "به دستور خامنه ای ناصرواعظ طبسی وسایر متهمان المکاسب تبرئه شدند" – اسفند 1381
www.mihan.net/60/mihan-60-35-01
- 46- سایت پیک نت : "سرانجام فرمان بی اعتبار رهبر (آزاده واعظ طبسی تبرئه شد ومدعی! – هیچ کس
 نپرسید : این ثروت را از کجا آورده ؟" www.peiknet.com/page0/12es/p382_vaez
- 47- سایت شهر بیرجند : "شرکت صنعتی بهکف " 14-6 www.birjandcity.com/Negin/html/fasl
- 48- روزنامه خراسان : "روند کند سامان دهی کال ها ومسئول های تربیت حیدریه" - شماره
 (1388/10/9)17450
- 49- سایت وزارت صنایع ومعدن – آرشیو اخبار : "آغاز ساخت بزرگترین کارخانه سیمان کشور در خراسان" –
www.min.gov.ir 1382/11/25
- 50- خبرگزاری فارس – گروه اجتماعی – حوزه شهری ورفاهی : "پیشرفت 30 درصدی کارخانه سیمان
 سمنگان به رغم مخالفت سازمان محیط زیست" - 1388/9/17 www.farsnews.com/newstext
- 51- صادقی، سمیه : "هیچ اثری از عملی شدن وعده آستان قدس درمورد بند گلستان مشاهده نمی شود ، آستان قدس
 ادعای متفاوتی دارد" – خراسان . شماره (1388/7/9) 17378
- 52- روزنامه آفرینش : "بحران فرسایش بادی در 6 میلیون و 10 هزار هکتار بیابان های خراسان رضوی" –
 شماره (1387/4/1) 3069
- 53- سایت وزارت امور اقتصادی ودارایی . قوانین ومقررات : قانون مالیات مستقیم www.mefa.gov.ir/laws
- 54- سایت اداره کل امور مالیاتی استان گیلان – قوانین ومقررات – فرامین رهبری: فرمان رهبری به شماره
 2489(معافیت آستان قدس رضوی وشرکت های وابسته) www.gilantax.ir
- 55- روزنامه ایران : "پی گیری یک سوژه : نهادها، امسال هم از پرداخت مالیات معاف شدند(گفتگو با عیسی
 شهسوار خجسته معاون وزیر امور اقتصادی ودارایی ورئیس سازمان امور مالیاتی کشور)" – شماره
 (1382/5/22)2549
- 56- سایت میهن – میهن شماره 58: "مالیات بنیاد ها به جیب رهبر می رود" – دی
 1381 www.mihan.net/58
- 57- پایگاه اطلاع رسانی آستان قدس رضوی – موسسه حسابرسی آستان قدس رضوی : "گزارش عملکرد موسسه
 حسابرسی آستان قدس رضوی" – 1388/1/28 www.agrazavi.org
- 58- سایت شهر بند www.shahrband.blogfa.com/post-1238
- 59- پایگاه نقلین : "بازخوانی یک واقعیت تلخ درمشهد" www.alm.ir/home/article 59
- 60- سایت رانوسا : "متن سخنرانی عباس پالیزدار درباره نقش روحانیان درمفاسد
 اقتصادی" www.ranusa.parsiblog.com
- 61- سایت رادیو فردا – بخش ایران – سیاسی : "واعظ طبسی : سران این فتنه محاربند ، حکمش هم مشخص است
 " – 1388 /11/21 www.radiofarda.com